

11/8/19

שירים עד כאן/ נתן יונתן 2014

שירים עד כאן
ניתנה לנו ארכה
עד שהזמן שלנו יעצור.
היו גשמים ואור
מה עוד אפשר לרצות,
יפים ממני וממך
האדמה לקחה.

שירים עד כאן
דקה אחר דקה
קצרות ואוהבות וכואבות,
אבל האחרונה
סופית וארוכה
שעון השמש והחול
הגיע עד לקו.

שירים עד כאן
בגובה הפסגה
גם האוויר מתחיל להיות דליל,
אבל לכם ולי
עוד נשאר מילים
לזכור איך שהיינו כאן
כשייסגר הגן.

שירים עד כאן
הבכי והצחוק
קולות האנשים, כוכבי הזמן.
השמש והים
הלחם, העולם
המר והמתוק
וכל מה שהיה נשאר
לחיות בתוך השיר.

<https://www.youtube.com/watch?v=paU7HritlXY>

דניאל,

13 שנים בלעדיך.

כל כך הרבה אפשר לעשות ב-13 שנים. לגדל ילד עד לבר-המצווה. לעשות 2 תארים אקדמיים. לכתוב אין ספור מאמרים. לטפל באלפי חולים. לטייל בכל העולם. לכתוב 2 ספרים. לעשות אקזיט. להקים משפחה. אבל אתה, לא עשית דבר מכל אלו. פשוט לא ניתנה לך ההזדמנות.

יפים ממני וממך

האדמה לקחה

כתב נתן יונתן בעקבות נפילת בנו ליאור, שהיה מ"מ טנקים במלחמת יום הכיפורים, וכאילו דיבר עליך, דניאל.

אבל לכם ולי

עוד נשאר מילים

וגם כאן צדק נתן יונתן. אכן נשאר לי מילים, ובהן עשיתי שימוש ברומן שהוצאתי לאור השנה. הייתי נותן הרבה כדי לשמוע את שהיה לך לומר עליו. מצד שני, אם היית כאן עכשיו, ספק אם היה נכתב. סבא בכה כשקרא אותו, והיה בטוח שהוא נכתב עליך, דניאל. ויתכן מאד שמשהו ממך השתרבב אל המילים שבין הדפים, כי אתה הרי חלק ממני, ואת זה שום מוות לא יוכל לשנות.

וכל מה שהיה נשאר

לחיות בתוך השיר

או בתוך הסיפור, במקרה שלך, דניאל.

בשנה שעברה, דניאל, החליטו שניים מחבריך, ניצן ונמרוד, שדחוף להם לרוץ לזכרך 12 ק"מ בערב יום הזיכרון. וכך קרה, שבערב יום הזיכרון הוא התכנסנו על חוף הים לא רחוק מכאן, לבושים בחולצות דריפיט עם דיוקנך ועם הסלוגן "לרוץ עם דניאל". ומה שמדהים היה, שלא היינו לבד. כ-100 איש הגיעו. משפחה, חברים, חברים שהגיעו עם קבוצת רכיבת האופניים שלהם, כאלו שעד לאותו יום כלל לא שמעו עליך, או חברים

שבאו עם כל משפחתם, קטנים וגדולים. ואיכשהו נוצרה אווירה מאד מיוחדת על חוף הים באותו לילה. ובשנה שלאחריה, כלומר השנה, זה קרה שוב, ובאו עוד אנשים. אפילו עיריית חיפה התגייסה, בעזרתה של משפחת כרכבי (ככה זה בחיפה), וככה פתאום זה הפך למסורת. ודניאל, אני יודע שאתה מרים גבה, אז אתה יכול להירגע. לא רצתי 12 ק"מ, הלכתי אולי 5, אתה יודע שיש לי שני דיסקים פרוצים בגב.

וליום הזיכרון האחרון כתבה כמנהגה נטע:

הזמן לא מרפא, הוא רק מקהה את הקצוות הפוצעים של הזיכרון, מרחיק ומשנה את הפרספקטיבה. הזמן מייבש את מאגר הדמעות ואת מחסן המילים. הזמן לא מרפא, הוא רק מחדד את תחושת ההחמצה והאובדן. הזמן לא מרפא, הוא רק מרחיב עוד ועוד את כל האפשרויות של "מה אם", של מה דניאל היה יכול להיות היום - מחייל, לסטודנט, לבן זוג ואבא - עד לאינסוף אפשרויות - שכדור אחד צמצם למציאות אחת, סופית, בלתי הפיכה. לאבן אחת קרה בחלקה הצבאית, לתמונות באלבום שיישאר קפואות בזמן, לחיים שלמים שלעולם יהיו רק בזמן עבר.

וגם הוסיפה ציטוט מספרו של דוד גרוסמן, "נופל מחוץ לזמן", אותו כתב בעקבות נפילת בנו:

באוגוסט הוא מת, וכשהגיע סופו של החודש ההוא, אני כל הזמן חשבת, איך אוכל לעבור לספטמבר והוא יישאר באוגוסט?

ונזכרתי עד כמה הזדהיתי עם הטקסט, כשקראתי אותו לראשונה כשהספר יצא לאור.

ואולי זה המקום להודות לכם, החברים, שעומדים לצדנו במשך כל אותן שנים ארוכות, ולא רק באזכרות. וכפי שהיטיבו לבטא זאת חני ואורי באלו המילים: "לא נוכל לקחת מכם את הכאב, אך נוכל לעזור לכם לשאת אותו." וזה, בדיוק מה שאתם עושים.

דניאל, אנחנו אוהבים אותך מאד, מתגעגעים בלי סוף, ולא מפסיקים לחשוב עליך בכל רגע.

אבא.